Senedd Cymru
Y Pwyllgor Cyllid

Penodi Cadeirydd ac Aelodau Anweithredol Swyddfa Archwilio Cymru

Medi 2020

Senedd Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl. Mae'r Senedd, fel y'i gelwir, yn deddfu ar gyfer Cymru, yn cytuno ar drethi yng Nghymru, ac yn dwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Gallwch weld copi electronig o'r ddogfen hon ar wefan y Senedd:
www.senedd.cymru/SeneddCyllid

Gellir cael rhagor o gopïau o'r ddogfen hon mewn ffurfiau hygyrch, yn cynnwys Braille, print bras, fersiwn sain a chopïau caled gan:

Y Pwyllgor Cyllid
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1SN

Ffôn: **0300 200 6565**
E-bost: **SeneddCyllid@senedd.cymru**
Twitter: **@SeneddCyllid**

© Hawlfraint Comisiwn y Senedd 2020
Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difrïol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn y Senedd sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

Senedd Cymru
Y Pwyllgor Cyllid

Penodi Cadeirydd ac Aelodau Anweithredol Swyddfa Archwilio Cymru

Medi 2020

Am y Pwyllgor

Sefydlwyd y Pwyllgor ar 22 Mehefin 2016. Ceir ei gylch gwaith yn:
www.senedd.cymru/SeneddCyllid

Cadeirydd y Pwyllgor:

Llyr Gruffydd AS
Plaid Cymru

Aelodau cyfredol y Pwyllgor:

Alun Davies AS
LLafur Cymru

Siân Gwenllian AS
Plaid Cymru

Mike Hedges AS
Llafur Cymru

Rhianon Passmore AS
Llafur Cymru

Nick Ramsay AS
Ceidwadwyr Cymreig

Mark Reckless AS
Plaid Brexit

Cynnwys

Casgliadau ac Argymhellion....................5

1. Cefndir....................6

2. Aelodau Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru....................7

3. Cadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru....................11

Atodiad: Hanes Gyrfa – Lindsay Foyster....................12

Casgliadau ac Argymhellion

Casgliad 1. Mae'r Pwyllgor yn penodi Elinor Gwynn yn Aelod Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru, rhwng 1 Hydref 2020 a 30 Medi 2024. ....Tudalen 10

Casgliad 2. Mae'r Pwyllgor yn penodi Ian Rees yn Aelod Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru, rhwng 17 Hydref 2020 a 16 Hydref 2024. ....Tudalen 10

Casgliad 3. Mae'r Pwyllgor yn penodi Alison Gerrard, i wasanaethu ail dymor yn Aelod Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru, rhwng 1 Gorffennaf 2021 a 30 Mehefin 2025. ....Tudalen 10

Argymhelliad 1. Mae'r Pwyllgor yn argymell bod Senedd Cymru yn penodi Lindsay Foyster yn Gadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru o blith yr Aelodau Anweithredol, rhwng 17 Hydref 2020 a 15 Mawrth 2023....................................... Tudalen 11

1. Cefndir

1. Ar 5 Mawrth 2013, pasiodd Senedd Cymru Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 (y Ddeddf). Mae'r Ddeddf yn nodi trefniadau atebolrwydd a llywodraethu mewn perthynas ag Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru. Cafodd y Ddeddf y Cydsyniad Brenhinol ar 29 Ebrill 2013.

2. Mae'n werth nodi bod y Ddeddf yn rhoi sawl cyfrifoldeb i Senedd Cymru, gan gynnwys penodi pum Aelod Anweithredol i Swyddfa Archwilio Cymru (gan gynnwys y Cadeirydd). Mae Senedd Cymru hefyd yn gyfrifol am wneud trefniadau ar gyfer taliadau cydnabyddiaeth mewn cysylltiad â'r Aelodau Anweithredol.

3. Y Pwyllgor Cyllid (y Pwyllgor) sy'n gyfrifol am oruchwylio Swyddfa Archwilio Cymru. O dan Reolau Sefydlog 18.10(v), 18.10(vii) a 18.10(viii), mae'r Pwyllgor yn gyfrifol am gyflawni swyddogaethau Senedd Cymru sy'n ymwneud â phenodi Aelodau Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru (ac eithrio'r Cadeirydd), a phenderfynu'r telerau ar gyfer penodi'r Aelodau Anweithredol (gan gynnwys taliadau cydnabyddiaeth).

2. Aelodau Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru

Rôl y Pwyllgor Cyllid

4. Mae penodi Aelodau Anweithredol wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor yn Rheol Sefydlog 18.10(v). Fodd bynnag, y Senedd sy'n gyfrifol am benodi'r Cadeirydd o blith yr Aelodau Anweithredol.[1] Yn unol â Rheol Sefydlog 18.10(iv), mae'r Pwyllgor yn argymell Aelod Anweithredol i Senedd Cymru ei benodi'n Gadeirydd.

5. Yn unol â'r Ddeddf, gellir penodi Aelodau Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru a'r Cadeirydd am dymor o hyd at bedair blynedd, a gallant wasanaethu am hyd at ddau dymor.[2]

Aelodaeth Anweithredol bresennol

6. Daw ail dymor a thymor olaf swydd y Cadeirydd i ben ar 16 Hydref 2020, gan adael lle gwag ar gyfer Aelod Anweithredol a Chadeirydd newydd.

7. Mae un Aelod Anweithredol sy'n gwasanaethu wedi nodi ei fod am roi'r gorau i'w rôl cyn gynted â phosibl.

8. Mae Aelod Anweithredol arall yn cyrraedd diwedd ei dymor cyntaf yn y swydd ar 30 Mehefin 2021 ac, felly, gellir ei benodi i wasanaethu am ail dymor (yn amodol ar fodloni'r gofynion cymhwysedd yn y Ddeddf). O ystyried amseriad etholiad nesaf y Senedd ym mis Mai 2021, ceisiodd y Pwyllgor benodi Aelod Anweithredol ar gyfer y lle gwag hwn a fydd yn codi yn y dyfodol agos fel rhan o'r ymarfer recriwtio. O'r ddau Aelod Anweithredol sy'n weddill, mae un yn gwasanaethu ei dymor cyntaf yn y rôl tan 15 Mawrth 2023 ac mae'r llall yn gwasanaethu ei ail dymor, tan 15 Mawrth 2023 hefyd.

9. Gwahoddwyd yr holl Aelodau Anweithredol sy'n gwasanaethu i ystyried gwneud cais am rôl Cadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru am weddill eu tymor presennol yn y swydd.

[1] Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013, Atodlen 1, paragraff 5

[2] Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013, Atodlen 1, paragraff 6

Y broses recriwtio

10. Hysbysebodd y Pwyllgor ar gyfer ymgeiswyr a oedd â diddordeb mewn gwneud cais i fod yn Aelodau Anweithredol ar wefan Senedd Cymru. Rhoddwyd hysbysebion ychwanegol yn y mannau a ganlyn:

- Sunday Times
- Guardian
- Public Finance
- Women on Boards
- Fish 4 Jobs
- Golwg

11. Cyhoeddwyd yr hysbyseb ar 7 Mai 2020, gyda dyddiad cau o 1 Mehefin 2020. Cafwyd 49 o geisiadau gan 18 o fenywod a 31 o ddynion. Cyfwelwyd â 10 ymgeisydd wedi hynny, gan gynnwys yr Aelod Anweithredol presennol sy'n gymwys i wasanaethu ail dymor.

12. Cynhaliwyd y cyfweliadau ar 29 a 30 Mehefin a 2 Gorffennaf 2020. Gofynnwyd i'r ymgeiswyr roi cyflwyniad byr a chawsant eu holi ar y meini prawf a nodwyd yn y disgrifiad swydd. Dyma aelodau'r panel:

- Llyr Gruffydd AS, Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid
- Mike Usher, Arweinydd Sector – Iechyd a Llywodraeth Ganolog, Archwilio Cymru
- Lowri Williams, Pennaeth Adnoddau Dynol, Senedd Cymru

Ymgynghoriad ar gydnabyddiaeth ariannol a thelerau penodi

13. Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i Senedd Cymru ymgynghori â "pherson priodol sydd â goruchwyliaeth dros benodiadau cyhoeddus" cyn pennu trefniadau cydnabyddiaeth a thelerau penodi eraill ar gyfer yr Aelodau Anweithredol (gan gynnwys y Cadeirydd)[3] Yn unol â hynny, ymgynghorodd y Pwyllgor Cyllid â Chyfarwyddwr Adnoddau Dynol, yn yr Uned Penodiadau

[3] Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013, Atodlen 1, paragraff 9(1).

Cyhoeddus yn Llywodraeth Cymru, a ymatebodd ar 25 Mehefin 2020[4], gan roi manylion trefniadau cydnabyddiaeth ar gyfer penodiadau cyhoeddus tebyg Llywodraeth Cymru a chadarnhau nad oedd ganddo farn bendant sylweddol am delerau ac amodau arfaethedig y Pwyllgor.

14. At hynny, yn unol â gofynion y Ddeddf[5], cyn pennu'r telerau ac amodau ar gyfer penodi'r Cadeirydd, ymgynghorodd y Pwyllgor â'r Prif Weinidog. Nododd y Prif Weinidog fod cydnabyddiaeth y Cadeirydd yn uwch na'r uchafswm cyfatebol a gynigir dan gynllun cydnabyddiaeth Llywodraeth Cymru sy'n ymwneud â phenodiadau cyhoeddus, a nododd argymhelliad y Pwyllgor i gynnal yr un trefniadau cydnabyddiaeth â'r Cadeirydd presennol ar hyn o bryd.

15. Mae'r Pwyllgor wedi trafod ymatebion y Prif Weinidog a Chyfarwyddwr Adnoddau Dynol Llywodraeth Cymru, ond yn credu bod cydnabyddiaeth y rolau hyn yn gymesur â'r cyfrifoldeb a roddir i'r swyddi.

Penodi Aelodau Anweithredol

16. Yn dilyn y broses recriwtio, dewiswyd tri ymgeisydd i ymgymryd â rôl Aelodau Anweithredol, am hyd at bedair blynedd.

17. Dewiswyd y tri ymgeisydd a ganlyn:

- Elinor Gwynn – Mae gan Ms Gwynn gefndir gwyddonol a chyfreithiol, ynghyd â phrofiad helaeth mewn materion sy'n ymwneud â'r amgylchedd a datblygu cynaliadwy. Mae ganddi brofiad sylweddol o weithio yn y trydydd sector a'r sector cyhoeddus yng Nghymru, ac mae wedi bod mewn rolau ar lefel y Bwrdd yng Nghronfa Dreftadaeth y Loteri a'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol.

- Ian Rees – Mae Dr Rees yn arweinydd profiadol iawn ym maes addysg a hyfforddiant, gyda phrofiad sylweddol o weithio ar lefel ranbarthol a chenedlaethol ar draws y sector cyhoeddus. Mae wedi gwasanaethu fel aelod anweithredol ar fyrddau cyrff cyhoeddus yng Nghymru ers 2006, gan gynnwys Cyngor Celfyddydau Cymru a Chomisiynydd y Gymraeg.

- Alison Gerrard – Ar hyn o bryd, mae Ms Gerrard yn gwasanaethu ei thymor cyntaf fel Aelod Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru ac yn cadeirio ei Phwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg hefyd. Mae ganddi 14

[4] Llythyr gan yr Is-adran Penodiadau Cyhoeddus, Llywodraeth Cymru: Ymgynghoriad ar y trefniadau tâl a thelerau ar gyfer penodi Aelodau Anweithredol, 25 Mehefin 2020

[5] Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013, Atodlen 1, paragraff 7(2)

blynedd o brofiad ar lefel y Bwrdd, yn ogystal â phrofiad blaenorol ar lefel cyfarwyddwr, gan gynnwys profiad ym maes llywodraethu corfforaethol a rheoli ariannol yn y sector cyhoeddus. Mae gan Ms Gerrard brofiad helaeth yn gweithio yn y GIG yng Nghymru ac roedd yn aelod annibynnol o Bwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg Swyddfa Archwilio Cymru cyn iddi gael ei phenodi i Swyddfa Archwilio Cymru.

Casgliad 1. Mae'r Pwyllgor yn penodi Elinor Gwynn yn Aelod Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru, rhwng 1 Hydref 2020 a 30 Medi 2024.

Casgliad 2. Mae'r Pwyllgor yn penodi Ian Rees yn Aelod Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru, rhwng 17 Hydref 2020 a 16 Hydref 2024.

Casgliad 3. Mae'r Pwyllgor yn penodi Alison Gerrard, i wasanaethu ail dymor yn Aelod Anweithredol o Swyddfa Archwilio Cymru, rhwng 1 Gorffennaf 2021 a 30 Mehefin 2025.

3. Cadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru

18. Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i Senedd Cymru benodi'r Cadeirydd o blith yr Aelodau Anweithredol.[6] Rhaid i'r Pwyllgor, felly, wneud argymhelliad i Senedd Cymru ei gymeradwyo.[7]

19. Cafodd y Pwyllgor chwe chais ar gyfer rôl y Cadeirydd gan ddwy fenyw a phedwar dyn. Wedi hynny, dewiswyd pedwar ymgeisyddi gynnig cyfweliad iddynt.

20. Yn dilyn y broses recriwtio, mae'r Pwyllgor yn argymell Lindsay Foyster i'w phenodi'n Gadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru (mae hanes gyrfa Ms Foyster wedi'i atodi i'r adroddiad hwn). Er y gellir penodi'r Cadeirydd am dymor hyd at bedair blynedd, mae Ms Foyster eisoes yn gwasanaethu ei hail dymor yn Aelod Anweithredol. Felly, bydd ei phenodiad fel Cadeirydd yn dod i ben pan ddaw ei hail dymor yn Aelod Anweithredol i ben ar 15 Mawrth 2023.

21. Yn unol â'r Ddeddf, mae'r Pwyllgor wedi ymgynghori â'r Prif Weinidog ynglŷn â phenodi'r Cadeirydd.[8] Ymatebodd y Prif Weinidog ar 25 Awst[9] ac ni fynegodd unrhyw wrthwynebiadau i'r ymgeisydd arfaethedig.

Argymhelliad 1. Mae'r Pwyllgor yn argymell bod Senedd Cymru yn penodi Lindsay Foyster yn Gadeirydd Swyddfa Archwilio Cymru o blith yr Aelodau Anweithredol, rhwng 17 Hydref 2020 a 15 Mawrth 2023.

[6] Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013, Atodlen 1, paragraff 5

[7] Rheol Sefydlog 18.10(iv)

[8] Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013, Atodlen 1, paragraff 5(2)

[9] Llythyr gan y Prif Weinidog: Ymgynghori ynghylch penodi'r Cadeirydd, 25 Awst 2020

Atodiad: Hanes Gyrfa – Lindsay Foyster

2016 – presennol - Ymgynghorydd Rheoli (hunangyflogedig)

Yn canolbwyntio ar ddatblygu rhagoriaeth ym maes llywodraethu. Yn adeiladu ar werthoedd ac egwyddorion sy'n dod i'r amlwg drwy ddull cynhwysol, gan gefnogi sefydliadau'r trydydd sector i ddatblygu trefniadau llywodraethu cadarn sy'n bodloni gofynion rheoliadol, yn dymuno mabwysiadu arferion gorau, ac yn cefnogi datblygiad cynaliadwy'r sefydliad.

2016 – presennol - Hyfforddwr Gweithredol (hunangyflogedig)

Yn rhoi hyfforddiant o safon i uwch swyddogion gweithredol, yn y trydydd sector yn bennaf, ac yn hwyluso sesiynau datblygu a hyfforddiant dwys undydd/preswyl i dimau rheoli.

2015 – presennol - Aelod Anweithredol o'r Bwrdd, Swyddfa Archwilio Cymru (wedi'i hailbenodi hyd at 2023)

Yn ymgysylltu mewn modd cynhyrchiol ym mhob cyfarfod Bwrdd, ac ar hyn o bryd yn arwain gwaith i wella rhaglen waith y Bwrdd a'r trefniadau ar gyfer cynllunio cyfarfodydd. Fel Uwch Gyfarwyddwr Annibynnol, yn gweithredu'n rheolaidd fel rhywun i roi barn/cefnogaeth fentora i'r Cadeirydd wrth lywio Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru drwy faterion cymhleth, gan gynnwys rhaglen newid sylweddol ym meysydd digidol, cyfathrebu a ffyrdd o weithio. Mewnbwn strategol hyfedr i waith rheoli risg, rheoli perfformiad a rheoli ariannol, ynghyd â chyfraniad dylanwadol wrth lywio cyfeiriad strategol Swyddfa Archwilio Cymru. Fel Cadeirydd y Pwyllgor Taliadau ac Adnoddau Dynol, yn llywio dull adfywiol a chydweithredol o ran Adnoddau Dynol strategol.

Rolau penodol:
Arweinydd Anweithredol Cydraddoldeb 2015-2017
Aelod o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg 2015-2017
Cadeirydd y Pwyllgor Taliadau ac Adnoddau Dynol 2018-19 a Mai–Gorffennaf 2020
Uwch Gyfarwyddwr Annibynnol 2019–parhaus

1995-2014 - Cyfarwyddwr Mind Cymru, Mind

Cyfrifoldeb am reoli corfforaethol, gan gynnwys llywio a gweithredu strategaethau ac amcanion gwasanaeth corfforaethol. Gwaith rheoli ariannol ar gyfer yr holl adnoddau yng Nghymru ochr yn ochr â datblygu, gwasanaethu a chyflwyno

adroddiadau i Fwrdd Llywodraethu Cymru. Cynrychiolaeth allanol i'r cyfryngau, Llywodraeth Cymru, cyllidwyr a rhanddeiliaid pwysig eraill.

1991–1995 - Swyddog Datblygu Iechyd Meddwl, Intervol

Datblygu dull strategol trydydd sector ar gyfer iechyd meddwl; cymorth effeithiol ar gyfer llywodraethu i sefydliadau trydydd sector unigol; cychwyn a chydlynu cyfarfodydd rhwydwaith gydag ystod eang o randdeiliaid. Gwaith arloesol i roi llais i ddefnyddwyr gwasanaeth trydydd sector mewn gwaith cynllunio ar y cyd, a chadeirio gweithgorau amlasiantaethol.

1986–1991 - Swyddog datblygu tai, Mind Caerdydd

Cymorth i denantiaid; datblygu prosiectau tai newydd; cynrychioli'r trydydd sector mewn fforymau cynllunio statudol perthnasol ar y cyd.